

CREATING SPACE

Samenwerken aan de openbare ruimte

Ondernemers, onderwijs en overheid kennen dezelfde problemen. Grote werkdruk binnen het vakgebied en weinig nieuwe studenten of personeel binnen Civiele Techniek. Dat vraagt het creëren van ruimte binnen de samenwerkingen. Het ruimte vinden binnen aanbestedingen voor innovatie. En ruimte om samen schouder aan schouder voor oplossingen te gaan die ons allemaal verder helpen.

Bouwend Nederland en De6 Gemeenten organiseerden hiervoor op 9 november 2021 de bijeenkomst Creating Space!

Let's explore

Eind 2019 spraken we elkaar bij Let's Explore en volgden er inspirerende deals. Tijdens Creating Space gingen we hier samen dieper op in.

Tijdens een boeiende netwerkmiddag verdiepten we ons op drie thema's. Ook werden er direct onderling afspraken gemaakt en contactgegevens uitgewisseld om de kennismaking verder voort te zetten. De ruimte om elkaar beter te leren kennen en begrijpen maakte het direct een succesvolle ontmoeting!

De drie thema's van Creating Space

De aanwezigen vanuit de aannemerij, gemeenten en onderwijs verdeelden zich over de drie thema's:

- Innovatie binnen aanbestedingen
- Planning projecten
- Samenwerking scholen

Op de volgende pagina's lees je terug wat zij bespraken en welke afspraken gemaakt zijn. Ook tref je er contactpersonen aan voor meer informatie. Zij horen jou ook graag als je actief wil bijdragen!

Algemene vragen kan je mailen aan Anne-Marie.vanOmmeren@de6gemeenten.nl

CREATING SPACE

What?

Innovatie binnen aanbestedingen

Wanneer gemeente en aannemers binnen aanbestedingen willen innoveren lopen zij tegen een aantal zaken aan; wetgeving, management, ontbreken van kennis, geen ruimte in de uitvraag, het inkoopproces, de keuze voor een partner, lef, het kunnen aanleveren van bewijsmateriaal, het proces en de randvoorwaarden.

Carla Vosmaer, Adviseur verduurzaming infra Provincie Noord-Brabant, heeft tijdens haar presentatie veel van bovenstaande zaken besproken.

Voor de deelnemers is het duidelijk: het is belangrijk dat we binnen aanbestedingen gaan innoveren. Dit maakt het werken leuker, het leert ons slimmer om te gaan met geld en met grondstoffen, en de processen worden effectiever.

We gaan dat doen door:

1. Verbinding te maken met strategische doelstellingen/ opgaven
2. Bij een aanbesteding of contractopstelling te gaan kijken naar welke regels we kunnen schrappen om meer ruimte te creëren
3. Contracten mee te laten groeien met de markt
4. Een gesprek aan te gaan met inkoop over de producten
5. Inkoop West-Brabant te betrekken bij een innovatief proces

Wat we zien is dat bovenstaande acties vooral voor de uitvraag-kant geldt, vanuit de opdrachtgever. Het geeft de noodzaak aan dat de werkgroep De6 Interne Processen hiermee aan de slag gaat.

Vragen? Contact?

Abdelilah Errougui | Abdelilah.Errougui@moerdijk.nl | Gemeente Moerdijk
Sander Graafmans | Sander.Graafmans@etten-leur.nl | Gemeente Etten-Leur
Leo Kaan | L.Kaan@halderberge.nl | Gemeente Halderberge

CREATING SPACE

What?

Planning Projecten

Kunnen we tot een gezamenlijke oplossing komen die leidt tot inzicht in het werkaanbod? Vanuit deze vraag verkenden we de wens verder, benoemen we voordelen, wensen en goede voorbeelden. Maar ook de dilemma's die er zijn. Daarna keken we welke eerste stap mogelijk is, rekening houdend met de dilemma's.

Mogelijkheden

We benoemden een paar mogelijkheden om te kunnen starten met het verschaffen van inzicht in de werkvoorraad. Dat kan bijvoorbeeld in een gesprek zoals nu ook al plaatsvindt met de nutsbedrijven. Of via een portaal (geo-informatie met projecten en grove planning). Dit overzicht hoeft niet compleet te zijn (de overheid bepaalt hoeveel informatie zij prijsgeeft) en kent een aantal disclaimers (planning afhankelijk van veel aspecten en geen acquisitie).

Inzicht opstarten binnen De6: als niet iedereen meteen mee kan/wil doen, starten met de gemeenten die hiermee willen experimenteren. Daarvan leren en wellicht kunnen anderen dan aanhaken.

In het overzicht van projecten zijn de fases van de projecten belangrijk: definitieve ontwerpen kunnen sowieso op de beheerkalender.

Concrete afspraak

Arjen en Wim (gemeente Roosendaal) maken een voorstel voor en gaan hierover in gesprek met de stuurgroep van De6 gemeenten. Voorstel kan zijn dat een werkgroepje wordt geformeerd die dit verder kan uitwerken en uitvoeren. Marc biedt zijn hulp aan: hij kan het geluid van de opdrachtnemer (in het algemeen) vertegenwoordigen. Dat kan ook iemand van Bouwend NL zijn als dat beter past. Goede voorbeelden gaan hierbij helpen.

Arjan Buijsen | A.Buijsen@roosendaal.nl | Gemeente Roosendaal

Wim Uijtdehaag | W.Uijtdehaag@roosendaal.nl | Gemeente Roosendaal

Marc Coolen | MCoolen@heijmans.nl | Heijmans Infra

CREATING SPACE

Planning Projecten | Uitwerkingen

Voordelen/wensen

- Inzicht in aanbestedingen
- Keuzes kunnen maken, welk project wel/niet ivm capaciteit
- Spreiden werken onder opdrachtnemers
- Beter planbaar werkaanbod
- Meer continuïteit
- Afstemming of clustering leidt tot betere samenwerking en personele inzet
- Vaak zijn projecten/planningen wel openbaar, dus maak daar gebruik van
- Betere inzet van capaciteit zowel aan de kant van de opdrachtnemer als aan de kant van de gemeente (bijv. toezichthouders projecten)
- Beter inzicht en betere sturing op verkeersdruk (werken hebben impact binnen en soms ook buiten de gemeente)
- Samenwerking en vertrouwen!
- Verwachtingen beter afstemmen
- Werk met werk kunnen maken
- Veel informatie is al openbaar (in begrotingen, investeringsplannen en bewonersbrieven)
- Andere vormen van contract en aanbesteding zijn gewenst
- Meer tijd tussen gunning en start werk zou fijn zijn.

Goede voorbeelden:

- Rotterdam
- Spijkenisse
- Amsterdam (gunning op waarden)
- Tilburg (uitvragen)
- Rijkswaterstaat
- Provincie Noord-Brabant
- Waterschap
- Intentie L5 gemeenten
- Tilburg (OB)
- Periodiek overleg Nutsbedrijven-gemeenten bestaat al

CREATING SPACE

Planning Projecten | Uitwerkingen

Beren op de weg:

- Veel werken pas na de bouwvak
- Planning lastig door:
 - Politieke besluitvorming
 - Nutsbedrijven
 - Bomen moeten kappen in bepaald seizoen
 - Budgetten
 - Subsidies
- Afspraken met de omgeving
- Verwachtingen tav budget, inwoners, planning
- Verschil onderhandse en openbare aanbestedingen
- Acquireren niet wenselijk
- Europese regelgeving maakt het moeilijk voor gemeenten: niet alles mag of kan
- Groot aantal werken
- Risico is dat er geen biedingen meer komen en er een beweging is naar de bouw
- Inkoopbeleid regels
- Groot aantal uitnodigingen per aanbesteding zorgt voor veel werkdruk en dus afwijkende prijzen
- Gebrek aan visie en regie heeft negatieve invloed
- De behoefte van de markt voor inzicht in werkvoorraad is groter dan bij de overheid.
- In hoeverre is de planning de planning? -> planning is vloeibaar en beweegt continu meer met allerlei ontwikkelingen.

Zaken die uitgezocht moeten worden:

- Over welke projecten hebben we het? Infrastructurele werken?
- Verschil in opdrachtgevers: overheid of projectontwikkelaars?
- Hoever kijk je vooruit als je een projectenkalender wilt maken? Projecten van de komende 3 jaar? Of 5 jaar?

CREATING SPACE

What?

Samenwerking scholen

Nooit meer een tekort aan goede civiele technici... een droom? Niet als we er nu aan beginnen! Hoe kunnen we zo samenwerken dat we altijd voldoende instroom van civieltechnische vakmensen bij gemeenten en aannemers hebben? Samen zorgen we ervoor dat we in de toekomst kunnen blijven genieten van goed onderhouden wegen en een aantrekkelijk werkveld.

We gaan dat doen door:

- Inventariseren bereidheid en mogelijkheden voor een pool voor gastlessen/opdrachten/stages met overheid, ondernemers en onderwijs. De6, Marjolein vd Velden (v.o.), Ayse (Associate Degrees Roosendaal), Maarten Marijnissen (Avans), Karin Oomen (Bouwend Nederland), Johan de Krom (De Krom)
- Excursie van en voor collega's overheid, onderwijs en ondernemers (Rob van Rijn, Markland denkt hierbij mee) bij:
 1. De Krom (Johan de Krom)
 2. Via Bouwend Nederland (Karin Oomen)
 3. De6 (Peter vd Wegen, De6)
 4. Avans (Maarten Marijnissen)
- Informatie hybride docenten delen (Karin Oomen, Bouwend Nederland)
- De6 organiseert voor Hogeschool Rotterdam al een excursie voor studenten langs projecten (Rhani Berest)
- Contact Sterk techniek onderwijs met scholen Associate Degrees, Hogeschool Rotterdam, Hogeschool Zeeland
- Techniek Brede oriëntatie voor studiekeuzes onderzoek Hogeschool Rotterdam, Hogeschool Zeeland.

Vragen? Contact?

Karin Oomen | K.Oomen@bouwendnederland.nl | Bouwend Nederland Regio Zuid
Kevin Veraart | K.Veraart@halderberge.nl | Gemeente Halderberge
Anne-Marie van Ommeren | Anne-Marie.vanOmmeren@de6gemeenten.nl | De6

CREATING SPACE

Samenwerking Scholen | Uitwerkingen

Wat willen we?

- Bekendmaken CT bij middelbare scholen
- Meer technieklessen bij middelbare scholen om zo affiniteit/interesse te wekken voor civiele techniek
- Constructieve samenwerking bedrijven/scholen bij werving
- Concrete co-creatie vo/(v)mbo/hbo met ondernemers en overheid (opdrachten, gastlessen, stages, onderzoeken)
- Pool regionaal voor deze opdrachten/stages/onderzoeken/gastlessen
- Techniek breed beginnen bij opleidingen (overlap bouwkunde / CT / RO)
- Samenwerking tussen studies, een RO student kan ook de CT in.
- Praktische invulling lessen (zie gastlessen)
- Aansluiten bedrijfsleven bij scholen (zie gastlessen)
- In aanbesteding promotie meenemen / SROI vanuit studenten/drop outs/jeugd/zij instroom
- Faciliteren scholen studiekeuze oriëntatie (zoals bijv. kosten vervoer naar bedrijven/opleidingen/Techniekbuss, etc.)
- Duale opleidingen mogelijk maken
- Meer tijd voor marketing, nieuwe functies bij de organisaties (scholen, bedrijven, overheden)
- Praktijkervaring docenten /hybride docenten
- Laten zien wat er na de studie te doen is bij studiekeuze oriëntatie (ipv opleiding).
- Curriculum opbouwen op praktijkopdrachten
- Zij-instroom /breder publiek/ jeugd/ drop outs kansen bieden, bv door curio entree
- Onderwijs modulair, flexibel en met aandacht voor participatie/communicatie
- Op social media goede voorbeelden
- Gedeeld platform ondernemers, overheid en onderwijs
- Aanwezig zijn op profielkeuze-/stagekeuze-/opleidingskeuze- en beroepskeuze momenten
- Ouders als doelgroep
- Personeel als ambassadeur
- Binnen netwerk verwijzen naar elkaar
- Werk met de grote opgaven: klimaatadaptatie, participatie
- Bredere instroom op profielen (bijv ook zonder wiskunde b)

CREATING SPACE

Samenwerking Scholen | Uitwerkingen

Wat is het probleem?

- Terugloop landelijke instroom CT
- Wat is CT?
- Vakkenpakket eisen beperkt instroom
- Tekort voor promotie
- Gebrek aan zichtbaarheid bij studiekeuze
- Toekomstbeeld/imago
- Verkopen bij open dagen (= oplossingsrichting)
- Medewerkers tekort
- Onbekendheid van de sector CT, werken bij de gemeenten en het imago van beide
- Uitstroom als gevolg van vergrijzing
- Geen praktijkopdrachten voor vo scholieren
- Onderwijssysteem is verouderd, vanuit boeken ipv innovatief en praktisch

Aandachtspunten bij co-creatie opdrachten/stages/projecten

- Snuffeldagen op het werk
- Gecombineerde stages (op meerdere Os)
- Informatiemomenten op inschrijving
- Alle opdrachten/gastlessen visueel aantrekkelijk en laagdrempelig aanbieden
- Gebruik aantrekkelijke innovatieve snufjes
- Creëer DOE opdrachten
- Nodig uit op locatie